

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Geschichte der Juden in Unhošt, Hořelitz und Hostoun.

Bearbeitet von

Jaroslav Polák-Rokycana, Prag.

Tyto tři náb. obce (a s velikým počtem jiných, drobnějších) jsou ode davných dob v okresu unhoštském, hejmanství kladenském, a jejich vznik byl dobrovolným seskupením nejbližších vesnic a osad za účelem vytvoření možnosti žid. kulturně-náb. života (zřízení synagogy, školy náboženské, rituální lázně, sechita, chewra kadischah a j.). Blízkost hlavního

Synagoga v Unhošti (vnějšek)

města a poloha na hlavní silnici pražsko-kladenské daly těmto židovským střediskům zvláštní význam.

Unhošt (v císařském listě z r. 1537 je nazván „Ounhošť“ a také dr. Zikm. Winter v „Kult. obrazu č. měst“, I-27, píše „Ounhoštští“) měl již v XIV. stol. farní chrám sv. Petra a Pavla¹) a městskou radnici. Obyvatelstvo žíví se ponejvíce zemědělstvím a řemesly, kdežto průmysl je jen slabě zastoupen: dva pivovary, parní mlýn s pekárna fy Em. Heitler a olejna fy Kars a Heitler. V městě odbývá se sedm výročních trhů s dobytkem.

Erb města: v modrém štítu jelen se zlatým obojkem, připravený ke skoku²).

Unhošt je osada starého původu. Kdy byl na městys povýšen, nesnadno říci, asi ve XIV. stol. Za Václava II. r. 1283—1305 byl ještě vsí, neboť týž král postoupil ves Unhošt Perchtoldovi z Brna. R. 1329 byla již městečkem. Na město povýšen byl U. asi v letech 1785—1790 a byl tehdy v ochraně vrchnosti křivoklátské, přes to však městem svobodným. Měšťané odváděli na Křivoklát zvláštní poplatek, t. zv. „šos“³).

R. 1537 vyhořel U. a k prosbě měšťanů, „aby se sami mohli řídit, propouštěti a svobod užívat jako jiná města v království Českém, dal jim císař Ferdinand list⁴), že „také Ounhoštští jedno právo mítí a tím se řídit mají, jakož toho město naše Slanej užívá“.

V r. 1593 má U. již svůj regulovaný magistrát, kterým se občané řídili. Nebyli nikomu poddáni a vrchnost neměla je k žádnému člověčenství nutiti, ani k robotě a jiným pracím⁵.

V U. je žid. synagoga, v níž byla též místnost pro

Dějiny Židů v Unhošti, Hořelicích a Hostouni.

Zpracoval

Jaroslav Polák-Rokycana, Praha.

žid. školu až do jejího zrušení r. 1897. Ve spisu dra Fleischmanna „Sídla Židů v Čechách r. 1921“⁵) je v II. župě lounský celý okres unhoštský s 116 Židy uveden. Žid. obyvatelstva v posledních letech v soudním okresu unhoštském zřejmě ubývá. Dle sčítání lidu z 31. prosince 1910 a z 15. ledna 1921 měly žid. obyvatel: Braškov —, 2, Dolany 4, 5, Družec 3, 3, Dušníky 2, —, Hořelice 22, 17, Hostivice 5, 6, Hostoun 32, 21, Chrašťany 2, —, Chyňava 4, 2, Kyšice 4, 4, Libečov 1, 3, Litovice 3, —, Pleteň Újezd 5, 3, Pavlov 2, 8, Řebeč (nyní Hřebeč) 3, 2, Úhnice 4, 2, Unhošt 24, 24, Vel. Přítočno 14, 12, Železná 3, —; dohromady 137, 116. V celém okresu bylo dle sčítání lidu z 31. prosince 1910 32.149 obyvatelů, z 15. ledna 1921 31.638 obyvatelů.

Hostoun je městys s farním kostelem sv. Bartoloměje¹) ze XIV. stol. V obci je pětitřídní škola, pivovar, lihovar, mlýn a koželužství. Zámek a nedaleký dvůr Šafránov jest majetkem kapituly sv. Víta v Praze. Původní ves byla rozdělena na dva díly, z nichž jeden byl vladyčí s tvrzí. Na této připomíná se r. 1417 Habart z Nedvídka. Později spojeny obě části (dor. 1483). Nanovo dostala se vladyčí část v držení křížovníků s červenou hvězdou, druhá pánu z Kolovrat. — R. 1548 prodala Dorota z Vel. Lipna vladyčí část kapitule pražské, jež nabyla r. 1621 i druhé části²).

Synagoga v Hostouni (vnějšek)

K žid. obci hostouňské přináleží veliký počet malých obcí⁶) z dvou polit. okresů, a to: z polit. okresu kladenského: Buštěhrady, Červený Újezd, Dolany, Stelčevy, Hostivice, Hostoun, Jenč, Lidice, Litovice, Vřetovice, Makotřasy, Řebeč, Pavlov, Nové Dvory; z polit. okresu smíchovského: Bělok, Malé Čižovice, Dobrovíz, Kněževy (německy: Herrendorf), Liboch-